

МЪДРИТЕ ДУМИ ЕСТОНСКА ПРИКАЗКА

Превод от руски: Светослав Минков, 1954

chitanka.info

Помолил се един пътник да пренощува в една богаташка къща. Господарката не го пуснала.

— Върви си, върви си из пътя! — казала. — Ако почна да помагам на всекиго — за мен нищо няма да остане.

Отминал пътникът нататък. На края на селото видял съвсем бедна къщурка. Похлопал.

Стопанката отворила вратата.

— Влез — рекла. — Дето и без това е тясно — с един човек по-тясно няма да стане.

Влязъл пътникът. Гледа — цял куп деца. Ризките им мръсни, дрипави.

— А защо, стопанке — попитал пътникът, — не постъкмиш децата си?

— Не мога аз, вдовицата, да насмогна на толкова деца — отвърнала стопанката. — Всяко има само по една ризка. Скъсала съм ги от пране.

Приготовили се да вечерят. Стопанката поканила и пътника.

— Седни — казала му, — хапни с нас.

А пътникът погледнал трапезата — картофите в паницата едва за децата ще стигнат — и рекъл:

— Ох, стопанке, уморен съм от пътя — не ми се яде.

Легнал на пейката и заспал.

На сутринта станал, поздравил стопанката и казал:

— Благодаря ти за добрината. Слушай, на сбогуване ще ти кажа едни мъдри думи: каквото започнеш да правиш от сутринта, прави го до вечерта.

— Ех, добри човече — засмяла се стопанката, — и без твоите мъдри думи аз работя от ранна утрин до късна вечер. Като совалка в стан се мятам.

Отишъл си пътникът. А стопанката погледнала децата си и помислила:

„Право ми каза пътникът — дрешките им съвсем са се окъсали. Не е хубаво това! Та те не са сирачета, при своя майка растат. Имам малко платно, трябва да го измеря — може поне за големите да излезе по една ризка.“

Тя изтичала до богатата господарка, помолила я да ѝ даде аршина и се заловила за работа.

Разгърнала платното, поискала да отмери за една риза... Но едва дигнала аршина — и о, чудо! — от другата страна платното се удължило с още един аршин. Втори път дигнала аршина — ето ти още платно. Вдовицата мери платното, мери го, а не може да го измери. Сто пъти обърнала аршина, а платното няма край. Дипли се по масата, пада на пода...

Така чак до вечерта прекарала вдовицата в работа.

Тъкмо тогава и богатата господарка похлопала на вратата. Цял ден тя била неспокойна, все си мисли: „Защо ѝ е на бедната вдовица аршин? Цялото ѝ имущество с клечка да го измериш!“

Богатата господарка прекрачила прага и останала с отворена уста.

Седи вдовицата до масата, а наоколо натрупано бяло платно като снежни преспи. Няма де да се стъпи.

— Отде имаш това богатство? — попитала богатата господарка.

— И аз сама не зная — отговорила ѝ вдовицата. — Имах къс платно — уж съвсем малко наглед, — а почнах да го меря — от сутринта до вечерта седях над него. Навярно оня пътник не беше обикновен човек, а магьосник — знаеше какви думи да ми каже!

— Кой е тоя пътник? — извикала богатата господарка. — Какво ти каза?

И вдовицата разправила всичко на богатата съседка. Спомнила си мигом съседката — пътникът бе идвал най-напред при нея! Значи тя сама бе изпуснала щастието си! Просто ще се пукне от яд! Изтичала бързо в къщи.

— Впрягай веднага коня в талигата! — извикала тя на ратая си. — Настигни пътника. И гледай да не се връщаш без него!

Потеглил ратаят. Чак призори догонил пътника.

— Господарката ми поръча без тебе да не се връщам назад. Ако не те върна, душата ми ще извади — казал той.

— Щом е тъй, да вървим — рекъл пътникът.

Седнал в талигата, тръгнали назад.

А богатата господарка напекла и наготвила всякакви ястия. Нахранила пътника с баница, с кокошка и го сложила да спи на пухена постеля.

Гостувал пътникът ден, два, три.

Търпи господарката, не пъди госта си. Наистина с баница вече не го гощава, а само ръжена питка ще му подхвърли.

На четвъртия ден пътникът се приготвил да си върви. Изпратила го господарката до портата. Пътникът мълчи — и тя мълчи. Най-сетне не се стърпяла и попитала:

— Какво ще ми пожелаеш на прощаване?

Пътникът отвърнал:

— Каквото започнеш да правиш от сутринта, прави го до вечерта.

Изтичала бързо господарката до в къщи, извадила от сандъка си най-хубавото, най-голямото платно.

„Сега — мисли си — ще отмеря, колкото си искам! Себе си от главата до петите ще облека, на дъщеря си чеиз ще направя, пък и за продан ще има. Платното е тънко, градско — скъпичко струва.“

И тя разгърнала платното на масата, взела аршина, но изведнъж си спомнила, че тестото ѝ е замесено и стои така още от снощи. Ще се вкисне съвсем, та и ратаят не ще иска да го яде!

— Е — рекла си, — ще го изпека набързо и ще се заловя за работа.

Омесила един хляб и го пъхнала в пещта. Натрупала много дърва, за да се опече по-скоро хлябът. Пещта се нажежила до червено — хлябът изгорял.

— Нищо — казала господарката, — вторият ще бъде по-хубав.

Омесила втори, сложила го в пещта. И той изгорял. Започнала да меси трети. А тестото в нощвите не намалява, издува се до краищата, още малко и ще прелее на пода.

Тича господарката от масата до пещта — един хляб омеси, друг в пещта сложи, трети изважда навън. И който и да извади — всеки по-черен от въглен.

Вече всички полици се натъпкали с изгорял хляб, навсякъде се издигат купчини от черни хлябове, трупат се на грамада по пода, а тестото все не намалява.

Съвсем се съсипала господарката. Тя на драго сърце би оставила всичко, но сякаш някой я бил приковал за нощвите и за пещта. Ръцете сами месят, сами правят хляб, сами го слагат в пещта.

Тъй се мъчила тя до вечерта. А щом слънцето се скрило зад покривите — тогава и нощвите се опразнили.

Седнала господарката върху своите изгорели хлябове и заплакала от яд.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.